

Egészségügyi Gazdasági Vezetők Egyesülete

Egészséggazdasági, egészségpolitikai és szociálpolitikai nemzetközi sajtószemle

2021. 7. sz. (Lapzárta: 2021. április 1. 00:00)

Alapító főszerkesztő: Kövesi Ervin (1990-2014) – Szerkesztő: Komáromi Béla (2005-)

Globális egészségügy

- Jelentés a tuberkulózis globális helyzetéről
- A Monti-Bizottság felhívása a globális politika prioritásairól a pandémia összefüggésében

Koronavírus

- A COVID-19 elleni oltások helyzete Európában (2021. 03. 30.)
- COVID-19-hírek a világ tizennyolc országából
- *Oxford COVID-19 Government Response Tracker (OxCGRT)*
- Vitaanyag a COVID-19 elleni vakcinák ellátási láncáról és a termelési kapacitásokról
- Cikkek a világsajtóban Karikó Katalinról

Európai Unió

- *HERA Incubator* – EU-program a koronavírus-mutációk ellen
- Az Európai Parlament elfogadta az EU4Health programot

Gyógyszer

- Gyógyszerpiaci rövidhírek
- A német gyógyszerexport helyzete 2020-ban

Egészségügy

- A svájci egészségügy statisztikai zsebkönyve 2020 – *Gesundheit – Taschenstatistik 2020* (2. rész): A lakosság egészségi állapota

Népegészségügy

- Foglalkozás és alkoholfogyasztás
- Amerikai randomizált klinikai vizsgálat az alkoholfogyasztás csökkentéséről a hajléktalanok körében
- PURE táplálkozástudományi vizsgálat: glikémiás index és kardiovaszkuláris kockázat

Sportegészségügy

- Profi sportolók enyhe lefolyású COVID-19 utáni kardiológiai kockázata

Personalia

- Marcelo Queiroga, új brazil egészségügyi miniszter
- Mauro Falconi, új ecuadori egészségügyi miniszter

A sajtószemle az EGVE honlapján: <http://www.egve.hu/sajtoszemle>

Jelentés a tuberkulózis globális helyzetéről
Egészségügyi Világszervezet, 2021. március 22.

Kulcsszavak: globális egészségügy, népegészségügy, fertőző betegségek, tuberkulózis, tbc, Egészségügyi Világszervezet

Forrás Internet-helye: <https://www.who.int/news/item/22-03-2021-covid-19-highlights-urgent-need-to-reboot-global-effort-to-end-tuberculosis>

A tuberkulózis világnapja 2021: (Március 24.)

<https://www.who.int/campaigns/world-tb-day/world-tb-day-2021>

Az *Egészségügyi Világszervezet* adatai szerint a koronavírus-válságot a tébécések kezelése is megszenvedte. 2020-ban 2019-hez viszonyítva 1,4 millióval kevesebben részesültek tbc miatti kezelésben. Ez 21%-os csökkenést jelent.

A kezelések számának csökkenése a megkérdezésben résztvevő 80 ország közül Indonéziában (42%), Dél-Afrikában (41%), a Fülöp-szigeteken (37%) és Indiában volt a leg súlyosabb.

Tedros Adhanom Ghebreyesus, az Egészségügyi Világszervezet főigazgatója szerint a COVID-19 hatásai jóval túlmutatnak a vírus által okozott haláleseteken és megbetegedéseken. A tuberkulózisban szenvedők kezeléseinek szüneteltetése a koronavírus-pandémia közvetlen következményeinek további tragikus példája.

Mindezek mellett feltehetően 500.000 személy halt meg, akinek a megbetegedését nem ismerték fel kellő időben. Már a koronavírus-pandémia előtt is köztudott volt, hogy a hivatalosan fertőződtek és az új megbetegedések száma között fennáll egy bizonyos differencia.

A pandémia súlyosbította a helyzetet. Az Egészségügyi Világszervezet szerint a tuberkulózis az egyik legtöbb halálos áldozatot követelő fertőző betegség. Az adatok szerint naponta csaknem 4.000 személy hal meg és 28.000 személy fertőződik meg tuberkulózisban.

A Monti-Bizottság felhívása
a globális politika prioritásairól a pandémia összefüggésében
WHO Europe, Media Centre, Copenhagen, 16 March 2021

Kulcsszavak: globális egészségügy, koronavírus, pandémia, Monti-Bizottság, Egészségügyi Világszervezet Európai Regionális Irodája

Forrás Internet-helye:

Rethinking Policy Priorities in the light of Pandemics A CALL TO ACTION, March 2021 (14 p.): https://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0010/495856/Pan-European-Commission-Call-to-action-eng.pdf ;
<https://www.euro.who.int/en/media-centre/sections/press-releases/2021/rethinking-policy-priorities-in-the-light-of-pandemics-a-call-to-action>

Az ún. **Monti-Bizottság (Páneurópai Bizottság az Egészségért és Fenntartható Fejlődésért – Pan-European Commission on Health and Sustainable Development)** létrehozására 2020 augusztusában **Hans Kluge, az Egészségügyi Világszervezet Európai Régiója igazgatójának** kezdeményezésére került sor. **A 19-tagú Bizottság elnöke Mario Monti volt olasz miniszterelnök, az Európai Bizottság korábbi versenypolitikai biztosa, a Bocconi University elnöke. Tudományos koordinátora Elias Mossialos professzor, a London School of Economics and Political Science egészségpolitikai karának alapítója és vezetője. A tudományos tanács elnöke Martin McKee, a London School of Hygiene & Tropical Medicine professzora, a European Observatory on Health Systems and Policies kutatásvezetője.**

A **Monti-Bizottság** felhívást intézett a kormányokhoz, kiemelkedő gazdasági és szociális szereplőkhöz, nemzetközi szervezetekhez, amelyben felkéri őket általános politikai prioritásaik átgondolására, az egészségügyi és szociális beruházások növelésére, valamint a rendszerek megreformálására.

A grémium javasolja, hogy a G20-ak szintjén, a Pénzügyi Stabilitási Testület (*Financial Stability Board – FSB*) mintájára állítsanak fel egy Globális Egészségügyi Testületet („*Global Health Board*“). A pandémiákra és más egészségügyi veszélyhelyzetekre való jobb felkészülés érdekében a Monti-Bizottság javasolja, hogy az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület (*Intergovernmental Panel on Climate Change – IPCC*) mintájára állítsanak fel egy nemzetközi tanácsot az egészségügyi veszélyhelyzetek kezelésére.

A Bizottság 2021 szeptemberében zárójelentésben terjeszti elő ajánlásait.

Kapcsolat

Sarah Tyler,

WHO/Europe

Email: eupress@who.int

A COVID-19 elleni oltások helyzete Európában (2021. 03. 30.)

Our World in Data

Kulcsszavak: globális egészségügy, népegészségügy, járványügy, pandémia, koronavírus, COVID-19, oltások, Európa

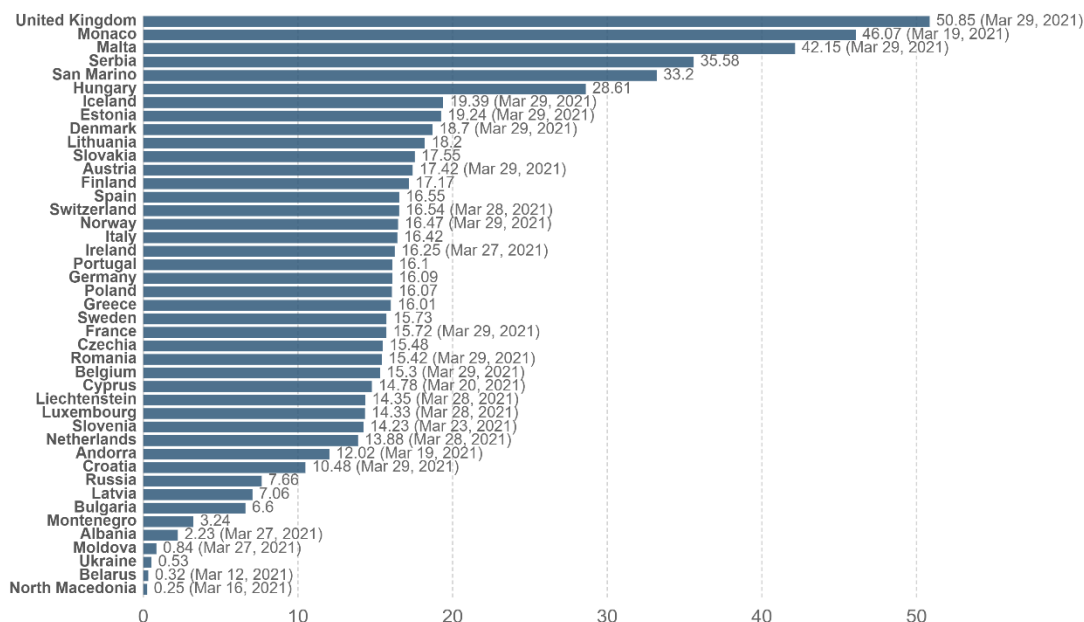
Forrás Internet-helye:

https://ourworldindata.org/coronavirus-data-explorer?zoomToSelection=true&time=latest&country=ALB~AND~AUT~BLR~BEL~BIH~BGR~HRV~CYP~CZE~DNK~EST~FIN~FRA~DEU~GRC~HUN~ISL~IRL~ITA~OWID_KOS~LVA~LIE~LTU~LUX~MLT~MDA~MCO~MNE~NLD~MKD~NOR~POL~PRT~ROU~RUS~SMR~SRB~SVK~SVN~ESP~SWE~CHE~UKR~GBR~VAT&region=World&vaccinationsMetric=true&interval=total&perCapita=true&smoothing=0&pickerMetric=total_vaccinations_per_hundred&pickerSort=desc

100 főre eső beadott vakcinák helyzete Európában (2021. 03. 30.)

COVID-19 vaccine doses administered per 100 people, Mar 30, 2021

Total number of vaccination doses administered per 100 people in the total population. This is counted as a single dose, and may not equal the total number of people vaccinated, depending on the specific dose regime (e.g. people receive multiple doses).

Source: Official data collated by Our World in Data

CC BY

Az *Our World in Data* adatbázisát folyamatosan frissítik. A fenti linkről mindig letölthető az éppen aktuális adatsor.

COVID-19-hírek a világ tizennyolc országából
Univadis Medical News, 12. 03. 2021 ; 19. 03. 2021

Kulcsszavak: globális egészségügy, népegészségügy, járványügy, pandémia, koronavírus, COVID-19, nemzetközi

Forrás Internet-helye: https://www.univadis.de/viewarticle/covid-19-wochenhighlights-aus-der-ganzen-welt-impfpasse-schwankende-zahlen-cdc-erlaubt-zusammenkunfte-ohne-masken-fur-vollstandig-geimpfte-personen-740167?uclid=117213ff-427d-36e8-bb60-0a596c487e12&uac=347207CJ&u=g7Nnk16ewguWS5hWLN23V%2F9E96keG%2B95Js9Lm6D2gtUI4Soq8URsQKrZIarLAUYJ&ecd=mkm_ret_210317_uniann_TSPEDE_4558767&ecd=mkm_ret_210317_uniann_TSPEDE_4558767&utm_source=adhoc+emails&utm_medium=email&utm_campaign=adhoc_tspe_email_uniannoucement_ger-de_20210317&utm_content=4558767&utm_term=&sso=true ;
https://www.univadis.de/viewarticle/covid-19-die-highlights-der-woche-gemischte-reaktionen-auf-az-impfstoff-wegen-angst-vor-blutgerinnseln-steigende-fallzahlen-740540?uclid=ec9ea5c6-b148-36cb-9317-0b05db599a0e&uac=347207CJ&u=g7Nnk16ewguWS5hWLN23V/9E96keG%2B95Js9Lm6D2gtUI4Soq8URsQKrZIarLAUYJ&ecd=wnl_gps_210319_uniday_MUWDE_4560858&utm_source=automated&utm_medium=email&utm_campaign=medica1%20updates%20-%20daily%20-%2020210319&utm_content=4560858&utm_term=&sso=true

2021. 03. 12. Kínában bevezették a digitális védettségi igazolványt, amely tartalmazza az aktuális oltási státuszt és a legutóbbi teszteredményeket.

2021. 03. 12. Izrael hasonló szisztémát követ: a beoltottak és a megbetegedésből meggyógyultak „zöld útlevele” feljogosít az egyébként nem látogatható intézményekbe való belépésre. Izrael 9,3 millió lakosa közül 3,7 millió kapta meg mindkét dózist.

2021. 03. 12. Japán a jövő évi olimpiai játékok zárt kapuk mögötti rendezése mellett döntött. Az oltási kampányért felelős miniszter szerint Japánban azok között a személyek között, akik a Pfizer vakcináját kapták, többen szenvedtek anafilaxiás sokkot, mint az Egyesült Államokban és Európában. A 107.558 beoltott egészségügyi dolgozó közül 17 anafilaxiás eset fordult elő. Az Egyesült Államokban egymillió beadott dózisra öt, Nagy-Britanniában egymillió beadott dózisra húsz allergiás reakció jutott.

2021. 03. 12. Vietnámban az oltási kampány március 8-án az egészségügyi dolgozók beoltásával kezdődött. A 96 millió lakossal rendelkező országban a védekezés rendkívül sikeres: eddig 2.500 eset és 35 haláleset fordult elő.

2021. 03. 12. Új-Zéland az eddigi 1,5 millió dózis vakcina mellett további 8,5 millió dózissal kötött szerződést. Ez elég az ötmillió lakosság beoltásához.

2021. 03. 12. Belgium úgy döntött, hogy a két Pfizer-dózis közötti standard időtartamot 35 napra (öt hétre) hosszabbítja meg. Ez az oltási kampány felgyorsítását jelenti. Eddig a lakosság 6%-a kapta meg legalább az egyik dózist. Az ápolószemélyzet beoltása éppen csak elkezdődött.

2021. 03. 12. Franciaországban az esetszám tovább növekedik, a kórházakat az ágyak felszabadítása érdekében a sebészeti beavatkozások 40%-ának lemondására szólították fel. A felnőtt lakosság 8,2%-a megkapta az első, 4%-a a második dózist. Az egészségügyi dolgozók beoltásának alacsony rátája miatt az *Académie nationale de médecine* az ápolók COVID-19 elleni beoltásának kötelezővé tételét javasolta. Az orvosok is kifejezték elégedetlenségüket az oltási folyamat vontatottsága és amiatt, hogy az oltóanyagok megrendelését egy hétig a gyógyszereknek tartották fenn.

2021. 03. 19. A helyzet rosszabbodott, újabb korlátozásokat jelentettek be. Bretagne-ban a SARS-CoV-2 újabb (a Clade 20C-ből származó) variánsát azonosították. A kormány előbb bejelentette, hogy szüneteltetik az *AstraZeneca* vakcinával való oltásokat, majd néhány nap múlva visszavonta azt.

2021. 03. 12. Az **Egyesült Királyságban** a gyermekek a „lockdown óvatos feloldásának” első fázisában már iskolába mehetnek, jóllehet a tanácsadók egy újabb hullám kockázatára figyelmeztetnek. A képviselők kifogásolták, hogy a kormány 37 milliárd GBP-t fordított a „*Test and Trace*” (teszt és utánkövetés) programra, amelynek nem sikerült elérnie a további lezárások megelőzését. Március 10-ig 22,8 millió személy megkapta az első, 1,3 millió a második oltást.

2021. 03. 19. A brit oltási program első száz napján több mint 25 millió brit állampolgár, a felnőtt lakosság fele kapta meg az első dózist. A **National Health Service (NHS)** figyelmeztetett, hogy a következő hónapban a vakcinabeszállítás szignifikánsan csökkenni fog. A brit gyógyszerhatóság (**Medicines and Healthcare Products Regulatory Agency – MHRA**) és a vakcinabizottság (**Joint Committee on Vaccination and Immunisation – JCVI**) nyilatkozatot bocsátott ki az *AstraZeneca* vakcinájának további alkalmazásáról.

2021. 03. 12. Olaszországban a kormány megváltoztatta az oltási tervet. A nemzeti egészségügyi intézet szerint a 80 év fölöttieknek mindössze 19%-át oltották be. A továbbiakban nem szabnak meg prioritásokat a speciális kategóriák tekintetében: az egészségügyi dolgozók és az időskorúak beoltását követően az oltásokra életkor szerint kerül sor. Ez ellen a krónikus betegek és a közfeladatot ellátó csoportok, mint a tanárok és szolgáltatók tiltakoznak. A 23 régió közül 11-ben már túllépték az intenzív osztályokon rendelkezésre álló riasztási határt. Rövidesen az ország teljes területét vörös zónává nyilvánítják, húsvétig pedig biztosan marad a szigorú lockdown. Olaszországban a COVID-19-betegek körében növekedik a huzamosabb ideig elhúzódó neurológiai megbetegedések száma, ezért az Olasz Neurológusok Társasága március 1-én több szűrőállomáson országos „*NeuroCovid*“-vizsgálatot kezdeményezett.

2021. 03. 19. Felfüggesztették az *AstraZeneca* vakcinával való oltást, ami csaknem az oltási kampány leállításához vezetett. A harmadik hullám elérte a tetőpontot. A kormány új tudományos tanácsadó testületet nevezett ki, amelynek tagja **Massimo Galli virológus**, akinek a pandémiára vonatkozó előrejelzéseit széles körben kétségbe vonták. Galli a jobboldali *Lega* támogatását élvezzi, amely részt vesz a nagykoalícióban.

2021. 03. 12. Spanyolországban az Európai Unió által koordinált kísérleti program indult a védettségi igazolványról, amelynek célja a digitális dokumentum „alkalmasságának tesztelése” és „alkalmazásra kész állapotba hozatala”. A kormány és a régiók közös határozatot hoztak, miszerint a nagyhéten korlátozzák a régiókon belüli mozgásszabadságot. A Hivatalos Orvosi Szövetségek Általános Tanácsa felszólította az egészségügyi minisztert, hogy vizsgálja felül azon döntését, miszerint az *AstraZeneca* vakcináját ne adják be az 55 év fölöttiek részére.

2021. 03. 19. Az *AstraZeneca* vakcinával való oltást két hétre felfüggesztették. A kormány tervei szerint nyárig a lakosság 70%-át be kellene oltani. Eddig több mint 1,7 millió személy (a lakosság 3,7%-a) megkapta az első, négy millió (a lakosság 8,6%-a) pedig a második dózist is.

2021. 03. 12. Portugáliában a reprodukciós ráta jelenleg 0,74. Az egészségügyi hivatalok szerint a védekezés kezdi megmutatni a 80 év fölötti populációra gyakorolt hatását, ami a kórházakba történő beutalások és az intenzív ágyak kihasználtságából olvasható ki. Portugáliában március 9-ig 1.044.091 dózist adtak be. 748.575 személy (a lakosság 7,48%-a) megkapta az első dózist, 295.516 (2,9%) a másodikat is.

2021. 03. 19. Az egészségügyi főigazgatóság közleménye szerint a kórházakra nehezedő nyomás csillapodik, jóllehet a reprodukciós ráta valamelyest növekedett (0,83-ról 0,84-re). A megbetegedések incidenciája: 100.000 lakosra 90,3 eset. **Ana Mendes Godinho szociális biztonsági miniszter** szerint az elmúlt hónapban a halálesetek száma 98%-kal csökkent.

Az utcai maszkviselés legalább júliusig kötelező marad. A parlamentnek még jóvá kell hagynia a meghosszabbítást. Amennyiben a 100.000 lakosra jutó megbetegedések száma két héten belül meghaladná a napi 120-at, át kell dolgozni a korlátozások lazítására vonatkozó tervet.

2021. 03. 19. Németországban a **Paul-Ehrlich-Institut (PEI)** az *AstraZeneca* vakcinájával való oltás szüneteltetését javasolta, [amit a hónap végén az **Oltási Bizottság (Ständige Impfkommision – STIKO)** felülvizsgált]. A COVID-19 incidenciája folyamatosan növekedik, a B.1.1.7-variáns egyre dominánsabb. **Christian Drosten virológus** szerint ez már a pozitív esetek háromnegyedét teszi ki. A **Német Intenzív- és Sürgősségi Terápiás Interdiszciplináris Egyesület (Deutsche Interdisziplinäre Vereinigung für Intensiv- und Notfallmedizin – DIVI)** a szigorú lockdownhoz való sürgős visszatérést követeli.

2021. 03. 12. Braziliában elszabadult a pokol. Március 9-én 1.954 haláleset következett be. 13 szövetségi államban az intenzív ágyak több mint 90%-a, további

hét államban 80%-a foglalt. A kormányzók további szigorításokat és a személyek mozgásának korlátozását várják.

2021. 03. 19. Az ország történetének legnagyobb egészségügyi és kórházi összeomlását éli meg. Március 16-án 24 órán belül 2.798 haláleset következett be, a pandémia kezdete óta a legtöbb. Ugyanezen a napon új egészségügyi miniszter lépett hivatalba, aki a pandémia kezdete óta már a negyedik. [*Lásd alább a Personalia rovatban: Marcelo Queiroga, új brazil egészségügyi miniszter*] Az *Oswaldo-Cruz-Alapítvány (Fiocruz)* hírlevele szerint az intenzív ágyak kihasználtsága a 27 szövetségi állam közül 25-ben meghaladja a 80%-ot, 15-ben a 90%-ot. Eddig 10.389.077 személy (a lakosság 4,91%-a) kapta meg az első dózist.

2021. 03. 12. Az **Egyesült Államokban** a *Centers for Disease Control and Prevention (CDC)* kibocsátotta azt a rég várt irányelvet, miszerint a koronavírus ellen már teljesen beoltott személyek zárt terekben maszk nélkül találkozhatnak olyan személyekkel, akik számára nem áll fenn a megbetegedés kockázata és akiket még nem oltottak be. Az ügynökség ajánlása szerint a beoltott személyeknek továbbra is maszkot kell viselniük, ha közterületen tartózkodnak, vagy olyan személyekkel találkoznak, akik számára fennáll a súlyos megbetegedés kockázata, vagy ha több háztartáshoz tartozó beoltatlan személyekkel találkoznak. A beoltott személyeknek továbbra is tartózkodniuk kell az indokolatlan utazásoktól.

2021. 03. 19. Joe Biden elnök bejelentette, hogy május 1-ig minden amerikai felnőtt számára biztosítani szeretné a vakcinát. Több mint 107 millió személy (a lakosság 21%-a) megkapta az első, 38 millió (a lakosság 11,5%-a) a második dózist is. Egy felmérés szerint a fehér felnőtt lakosság 28%-a, a fekete lakosság 25%-a nem tervezi, hogy beoltatja magát. A megosztottságnak pártpolitikai vetülete is van. **Anthony Fauci, a National Institute of Allergy and Infectious Diseases főigazgatója** felszólította Donald Trumpot, hogy szólítsa fel híveit az oltakozásra, mivel a republikánusok körében igen magas az oltással szemben tartózkodók száma. Két nappal később Trump eleget tett a felszólításnak.

2021. 03. 19. India 31.871 új esettel az utóbbi három hónap legmagasabb esetszámát regisztrálta. Az esetek kétharmada *Maharashtra* államra jutott. Indiában március 16-ig 37 millió dózist adtak be.

2021. 03. 19. Indonézia a vérrögképződés miatt halogatta az *AstraZeneca* vakcina alkalmazását. Az egészségügyi miniszter bejelentette, hogy megvárják a vakcina biztonságának az Egészségügyi Világszervezet általi vizsgálatát. Bali szigetén tömeges oltási kampányba kezdtek, amelynek során a turizmusban foglalkoztatottakat oltották be.

2021. 03. 19. Thaiföld március 16-án az *AstraZeneca* vakcina alkalmazása mellett döntött. **Prayuth Chan-ocha miniszterelnököt** elsőként oltották be a vakcinával.

2021. 03. 19. Ausztráliában továbbra is alkalmazzák az *AstraZeneca* vakcináját. Az ország 54 millió dózist biztosított magának, amelyből 50 milliót belföldön állítanak elő.

Oxford COVID-19 Government Response Tracker (OxCGRT)

Univ. of Oxford, Blavatnik School of Government – Our World in Data, Mar 23, 2021

Kulcsszavak: globális egészségügy, népegészségügy, járványügy, pandémia, koronavírus. COVID-19, nemzetközi

Forrás Internet-helye: <https://www.bsg.ox.ac.uk/research/research-projects/covid-19-government-response-tracker> ; <https://ourworldindata.org/grapher/covid-stringency-index?region=Europe&country=~DEU>

A *University of Oxford* összeállította a koronavírus elleni intézkedések szigorúság szerinti indexét. A kormányzati intézkedéseket követő rendszer információkat gyűjt az egyes országokban a pandémia ellen hozott intézkedésekről. A különböző indikátorokból egy 0-tól 100-ig terjedő skálát képeznek, a lesgigorúbb intézkedéseket a 100-as érték jelenti. A figyelembe vett indikátorok többek között: iskolák bezárása, kontaktusok korlátozása, polgárok jövedelmi támogatása, munkavégzés szabályai, személyek mozgásának korlátozása, egyéni védőfelszerelések. Jelenleg a világ több mint 180 országából állnak rendelkezésre adatok.

Oxford COVID-19 Government Response Tracker (OxCGRT)

<i>Ország</i>	<i>Index-érték</i>
Olaszország	84,26
Németország	77,78
Csehország	75,93
Hollandia	75
Lengyelország	73,15
Spanyolország	71,3
Franciaország	70,37
Svédország	69,44
Dánia	62,96
Belgium	60,19

***Vitaanyag a COVID-19 elleni vakcinák ellátási láncáról és a termelési kapacitásokról –
Landscape of Current COVID-19 Supply Chain and Manufacturing Capacity***
Chatam House, Geneva, 09. 03. 2021 (29 p.)

Kulcsszavak: globális egészségügy, népegészségügy, járványügy, pandémia, koronavírus, COVID-19, oltások, nemzetközi

Forrás **Internet-helye:** https://www.ifpma.org/wp-content/uploads/2021/03/Summit_Landscape_Discussion_Document.pdf

A *Chatam House* agytröszt találkozót hozott össze a gyógyszeripar, a szakmai szövetségek és az ENSZ COVAX-kezdeményezésének képviselői között. Ezt a koronavírus elleni oltóanyagok gyártási kapacitásainak korlátozottsága, a nyersanyagok, a csomagolóanyagok és a felszerelések beszállításánál fellépő fennakadások indokolták.

A résztvevők által megvitatott stratégiai dokumentum szerint nagyobb termelési kapacitások biztosítása a létező gyárak hatékonyságának növelésével, a régebbi gyáraknak az új hatóanyagok gyártása céljából való átépítésével és új gyárak építésével biztosítható. A tanácskozáson éles vitára került sor. A gyógyszercégek hatalmas nyomásnak vannak kitéve és átmenetileg szüneteltetniük kell az általuk kifejlesztett koronavírus-vakcinák gyártását. Az egész világon minél több gyárat kell képessé tenni a vakcinák gyártására. A Kereskedelmi Világszervezet által megfogalmazott követelmény éllavasai Dél-Afrika és India.

Ám a gyógyszercégek és azok az országok, ahol telephelyeik vannak, ellenzik ezt. Úgy érvelnek, hogy a termelési folyamatok túl komplexek és már egyébként is licencszerződéseket kötöttek olyan gyártókkal, amelyek képesek a termelésre. Amiatt aggódnak, hogy visszafordíthatatlan károkat okozna a cég jó hírnevének, ha valamely gyártó hibát követne el a gyártási folyamat során, az oltóanyag pedig nem hatna, vagy súlyos mellékhatásokkal járna.

A gyógyszeripar 2021 végéig 14 milliárd dózis oltóanyag legyártását helyezte kilátásba. Ez háromszor-négyszer annyi, mint amennyi oltóanyagot eddig évente gyártottak.

Az oltóanyagok gyártásához szükséges nyersanyagok és csomagolóanyagok beszállításában fellépő fennakadások azonban veszélybe sodorták a teljesítést. A beszállítói lánc rendkívül komplex, egy-egy oltóanyaghoz több mint százféle összetevőre és csomagolóanyagra van szükség. Mind a gyártási, mind a beszállítói kapacitásokat bővíteni kell.

Az új vírusvariánsokkal összefüggésben kihívást jelent, hogy a szükségletek nehezen becsülhetők. Sok helyütt merő előrelátásból felhalmozzák az üvegcskéket. Nincs elég tartalék szabvány méretű hozzávalókból, ami megnehezíti az eddigiektől eltérő beszállítóktól való megrendeléseket. Beszállítási fennakadások vannak számos összetevőnél és kelléknél, mint a sejtkultúrákhoz szükséges bioreaktor zsákok, magzati borjúsérum, üvegcsek és nanorészecskék.

A találkozóra zárt ajtók mögött került sor, a résztvevőket titoktartásra kötelezték. Konkrétumokat egyelőre nem hoztak nyilvánosságra.

Cikkek a világsajtóban Karikó Katalinról

Kulcsszavak: globális egészségügy, népegészségügy, járványügy, pandémia, koronavírus, COVID-19, vakcina, mRNA, mRNS-bázisú vakcina, Pfizer/BioNTech, Karikó Katalin

She was demoted, doubted and rejected. Now, her work is the basis of the Covid-19 vaccine. Katalin Kariko's work in mRNA is the basis of the Covid-19 ...(Interjú)

CNN, December 17, 2020

<https://edition.cnn.com/2020/12/16/us/katalin-kariko-covid-19-vaccine-scientist-trnd/index.html>

Kate Guest: Meet the women behind the vaccines, helping to find a path out of the coronavirus pandemic: Katalin Karikó, Maheshi Ramasamy, Catherine Green
abc News 7 March 2021

<https://www.abc.net.au/news/2021-03-08/the-women-helping-find-path-out-of-pandemic-vaccines/13219120>

Aaron Brown: Pioneers in Science: Katalin Karikó

Advanced Science News, Jan 25, 2021

<https://www.advancedsciencenews.com/pioneers-in-science-katalin-kariko/>

Lauren Monsen: Katalin Karikó's research led to COVID-19 vaccines

US Embassy in Georgia, 21 Mar 2021

<https://ge.usembassy.gov/katalin-karikos-research-led-to-covid-19-vaccines/>

Katalin Karikó, the mother of the Covid-19 vaccine, affirms 'In summer we will probably be able to return to normal life'

Entrepreneur Europe, December 29 2020

<https://www.entrepreneur.com/article/362510>

Face to face with Katalin Karikó, the scientist and vice president of BioNTech to whom we owe the Pfizer and Moderna's antidotes to the coronavirus

Corriere del Ticino, 18 gennaio 2021 , 12:06

https://www.cdt.ch/onthespot/face-to-face-with-katalin-kariko-the-scientist-and-vice-president-of-biontech-to-whom-we-owe-the-pfizer-and-moderna-s-antidotes-to-the-coronavirus-DK3628401?_sid=V7TrQM6Y

Petra Spielberg: Katalin Karikó: Grundstein für mRNA-basierte Vakzine

Deutsches Ärzteblatt print, 2021; 118(11): A-589 / B-493

<https://www.aerzteblatt.de/archiv/218328?rt=971bf246e981d1c3d78e945717e58e5a>

HERA Incubator – EU-program a koronavírus-mutációk ellen

European Commission, 17 February 2021 ;

HealthManagement.org, EXEC Highlights, Week 8 2021 ; 18. Feb 2021

Kulcsszavak: globális egészségügy, népegészségügy, járványügy, pandémia, koronavírus, COVID-19, vakcina, Európai Unió, Horizon 2020, Horizon Europe, VACCELERATE, Health Emergency Preparedness and Response Authority (HERA)

Forrás Internet-helye: https://ec.europa.eu/info/news/eu-invest-eu150-million-research-counter-coronavirus-variants-2021-feb-17_en ;

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/fs_21_650 ;

<https://healthmanagement.org/c/hospital/news/eu-plan-to-manage-coronavirus-mutations>

A HERA (Health Emergency Preparedness and Response Authority), az Európai Unió új egészségügyi válságkezelő hatósága.

Az **Európai Bizottság** 2021. február 17-én ismertette a koronavírus-mutánsok leküzdését célzó **“HERA Incubator”**-programot. A kutatási beruházásra a *Horizon 2020* keretből 30 millió EUR-t, a *Horizon Europe*-ból további 120 millió EUR-t fordítanak, tehát összesen 150 millió EUR-t bocsátanak rendelkezésre. Az EU összesen 350 millió EUR-t fordít koronavírus-vakcinák fejlesztésére.

A *Horizon 2020* keretében létrehozott **VACCELERATE** vakcinakutatási hálózat 12 millió EUR támogatásban részesül a klinikai vizsgálati hálózat gyors felállítása céljából. A **VACCELERATE**-projektben jelenleg 26 partner működik közre az EU 16 tagállamából és öt társult országból.

A **Stakeholder Working Group (SWG)** többek között kiterjed az Európai Gyógyszerügynökségre (*European Medicines Agency – EMA*), a nemzeti hatóságokra, az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központra (*European Centre for Disease Prevention and Control – ECDC*) és más partnerekre. A **HERA Incubator** a **VACCELERATE** mellett további létező projektekre is kiterjed, mint az **ELIXIR-CONVERGE**, a *European Virus Archive (EVAg)*, a *Versatile Emerging Infectious Disease Observatory (VEO)* és mások.

Az Európai Parlament elfogadta az EU4Health programot
European Parliament, Press Releases, 09. 03. 2021

Kulcsszavak: egészségügy, európai egészségügyi unió, EU4Health, Európai Unió

Forrás   **Internet-helye:**   <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20210304IPR99207/parliament-gives-green-light-for-new-eu4health-programme>

- A program költségvetése 5,1 milliárd EUR, aminek legalább 20%-át prevencióra és egészségfejlesztésre kell fordítani.
- Az EU jobban felkészül a határon átnyúló egészségügyi események kezelésére.
- Javul a megfizethető gyógyszerekhez és orvostechikai eszközökhöz való hozzáférés.

Az Európai Parlament zöld utat adott az EU 2027-ig terjedő költségvetésének, amely sokkal több forrást biztosít az egészségügyi kiadások számára.

A képviselők 631 igen, 32 ellenszavazattal és 34 tartózkodással, megszavazták az ***EU4Health*** program 5,1 milliárd EUR összegű költségvetését. Így az EU egészségügyi kiadásai az előző költségvetési ciklushoz viszonyítva megsokszorozódnak.

Az egészségügyi rendszerek alakítása a tagállamok nemzeti hatáskörébe tartozik. Brüsszel csak korlátozott kompetenciákkal rendelkezik. A Parlament hangsúlyozta, hogy a koronavírus-pandémia „rámutatott a nemzeti egészségügyi rendszerek gyengeségeire”.

Problematikus egyebek között a gyógyszerek, orvosi eszközök és személyi védőfelszerelések beszerzése tekintetében a nem-EU-országoktól való függés.

Az ***EU4Health*** most célul tűzi az egészségügyi termékekből való tartalékképzést. Ezenkívül az Európai Uniónak jobban fel kell készülnie a „határokon átnyúló egészségügyi veszélyekre” való reakcióra és a hosszútávú kihívások, mint a lakosság elöregedése és az egészségi egyenlőtlenségek kezelésére.

A források 20%-át, prevenciók kampányokra, egyebek között az alkohollal való visszaélés és a dohányzás leküzdésére kell fordítani.

Gyógyszerpiaci rövidhírek

Deutsches Ärzteblatt, 11. 03. 2021 ;

PZ, 11.03.2021 ; 16.03.2021 ; 18.03.2021 ; DAZ, 04.03.2021, 17:50

Kulcsszavak: gyógyszer, gyógyszeripar, gyógyszerpiac, COVID-19, Stada, Zur Rose, nemzetközi

Forrás Internet-helye:

<https://www.aerzteblatt.de/nachrichten/121938/Uebernahmen-treiben-Stada-an?rt=971bf246e981d1c3d78e945717e58e5a> ;

A Stada üzleti eredménye 2020-ban

A *Stada generikumgyártó cég* forgalma 2020-ban árfolyamváltozásoktól megtisztítva 18%-kal, több mint 3 milliárd EUR-ra növekedett. A saját erőből elért növekedés 6%. A kamat- és adófizetés, valamint értékcsökkenés előtti eredmény (EBITDA) 15%-kal, 713 millió EUR-ra növekedett. A nyereség összességében 182 millió EUR-t tett ki (2019: 313 millió EUR). A konszern jelenleg az utánzatgyógyszerek tekintetében Európában negyedik, a vénymentes márkatermékek tekintetében ötödik helyen áll.

A *Stada* 2017-ben két pénzügyi befektető, a *Bain* és a *Cinven* körébe került. 60 millióért megszerzett egy gyógyszerportfóliót a japán *Takeda*tól, bekebelezte a *Walmark* csehországi gyárát, megszerzett egy gyógyszerportfóliót a brit *GSK*-tól és megszerezte az előrehaladott Parkinson gyógyítására szolgáló terápia jogait a svéd *Lobso Pharmaceuticals*-tól.

A COVID-19 elleni engedélyezett vakcinák és terápiák forgalma 2020-ban

Készítmény	Cég	Forgalom 2020- ban (USD)
Veklury® (Remdesivir)	Gilead Sciences	2,8 milliárd (3. és 4. negyedév)
Bamlanivimab	Eli Lilly	871 millió
Moderna COVID-19-vakcina (mRNA-1273)	Moderna	199,9 millió (a BARDA jutalékai nélkül)
REGEN-COV (Casirivimab és Imdevimab)	Regeneron	185,7 millió
BNT162b2 (kereskedelmi neve az EU-ban és Svájcban Comirnaty®)	Pfizer, BioNTech és Fosun Pharma	154 millió
CoronaVac	Sinovac Biotech	6,6 millió (2020 első két negyedév 2020)
COVID-19-vakcina AstraZeneca (C19VAZ)	AstraZeneca	2 millió USD

A Zur Rose üzleti eredménye 2020-ban

A svájci **Zur Rose gyógyszerkereskedelmi konszern** 2020-ban 135 millió CHF (123 millió EUR) veszteséget könyvelt el (2019: 52 millió CHF veszteség). Ennek ellenére az anyakonzern, a *Doc Morris* az e-recept bevezetésével összefüggésben a jövőben forgalomnövekedéssel számol.

A *Zur Rose-Csoport* növekedési kurzusát számos terhelő tényező sújtotta: az *Apotal* internetes portál diabétesz-kereskedelmének, valamint, a *Medpex* internetes gyógyszertár felvásárlása és a *Teleclinic* telemedicina-szolgáltató bekebelezése. Mindezek mellett a forgalom 14%-kal, 1,75 milliárd CHF-re növekedett.

Az e-recept bevezetésére való felkészülés során a *Zur Rose* további akvizíciókra és beruházásokra készül. Ennek érdekében átváltoztatható kötvény és engedélyezett tőkeemelés formájában 388 millió CHF összegű friss tőkét mozgósít.

Egy reklámba oltott szlogen kultúrtörténete:

**„A kockázatokról és mellékhatásokról olvassa el a betegtájékoztatót,
vagy kérdezze meg kezelőorvosát, gyógyszerészét!”**

A gyógyszeripar az 1990-es évek elején komoly dilemmával szembesült. Akkoriban a jogszabályok előírták, hogy a betegtájékoztatóban és a gyógyszerreklámban jelenjen meg egy kötelező szöveg, amely minden részletre kiterjed. Ez hatalmas mennyiségű információt jelentett, ami csak akkor volt megérthető és betartható, ha azt figyelmesen és lassan elolvasták. A reklám műfajában ez rendkívül megterhelő és zavaró. A helyzetet még jobban megnehezítette, hogy az 1990-es évek elején a vénymentes, csak gyógyszertárakban forgalmazható gyógyszerészeti termékek elektronikus médiumokban való reklámja alapvetően tilos volt.

A **Gyógyszergyártók Szövetségi Egyesülése (Bundesverband der Arzneimittelhersteller – BAH)** a helyzet feloldása céljából szakértői vélemény és egy jogképes szövegjavaslat kidolgozására kért fel egy kommunikációs szakértőt, **Hans Mathias Kepplinger tanszékvezető egyetemi tanárt (Institut der Kommunikationsforschung an der Johannes Gutenberg-Universität Mainz)**, (https://de.wikipedia.org/wiki/Hans_Mathias_Kepplinger), aki végül döntő szerepet játszott a fenti formula elfogadtatásában és gyakorlati alkalmazásában.

A klasszikussá vált mondat 1990-ben bekerült a gyógyszertörvény negyedik novellájának módosításába és azóta világszerte mindenki számára ismertté vált.

A német gyógyszerexport helyzete 2020-ban

Verband Forschender Arzneimittelhersteller e.V. (vfa), 5. März 2021
Prognos Institut, Dezember 2020 (26 p.)

Kulcsszavak: gyógyszer, gyógyszeripar, gyógyszerpiac, gyógyszerexport, Verband Forschender Arzneimittelhersteller (vfa), Németország

Forrás Internet-helye:

<https://www.vfa.de/de/wirtschaft-politik/wirtschaft/pharma-exporte>

2019-ben a gyógyszeripari termékek az export 6%-át tették ki. Különösen figyelemreméltó a gyógyszerexport dinamikus növekedése. 2008 és 2019 között a német gyógyszerexport 90%-kal növekedett és meghaladta a 80 milliárd EUR-t. Az elemzés szerint 2019-ben a német gyógyszerexport világpiaci részesedése 15% volt. A gyógyszeripari termékek exporttöbblete 25 milliárd EUR volt, ami 2019-ben hozzájárult a pozitív kereskedelmi mérleghez. Ezzel az exportvolumennel Németország kiemelkedik az BIG-5-ország közül (Franciaország, Olaszország, Spanyolország, Nagy-Britannia).

Az elemzés a COVID-19-pandémia összefüggésében rávilágít a gyógyszeripar válsággal szembeni rugalmas ellenállóképességére. 2020 második negyedében, amelyet a pandémia különösen sújtott, az export az előző évhez viszonyítva 7%-kal növekedett. 2020 harmadik negyedében pedig a gyógyszeripari termékek exportja valamivel meghaladta az előző évi szintet, miközben az export összességében elmaradt ettől.

A gyógyszeripar exporttevékenysége a válságokon túl is jelentős gazdasági tényező. A gyógyszeripari export direkt és indirekt jelentősége elsősorban az értékteremtés exportorientáltságában jelenik meg. Az exportrendeltetésű értékteremtés részesedése 2016-ban 86%, ill. 22 milliárd EUR volt. A gyógyszeripari export több mint fele saját értékteremtésre, további egynegyede más belföldi ágazatok értékteremtésére vezethető vissza. A gyógyszeripari termékek iránti külföldi kereslet tehát pozitív hatást gyakorol a belföldi értékteremtésre, a gyógyszeriparon túl is.

2016-ban Németországban mintegy 250.000 foglalkoztatott munkaviszonya direkt vagy indirekt módon a gyógyszeripar exportjától függött. A gyógyszeripartól direkt módon függő munkahelyek alakulása – a válság idején is – igen stabil, 2008. óta kerekén 100.000 személyt érint. A gyógyszeripari exporttevékenységgel indirekt módon összefüggő foglalkoztatás már nagyobb ingadozásokat mutat.

*A svájci egészségügy statisztikai zsebkönyve 2020 –
Gesundheit – Taschenstatistik 2020*

(2. rész). A lakosság egészségi állapota

Bundesamt für Statistik, Neuchâtel 2021 (44 p.) 12. 02. 2021

Kulcsszavak: egészségügy, statisztika, egészségi állapot, Svájc

Forrás Internet-helye: <https://www.bfs.admin.ch/news/de/2021-0251>

3. A lakosság egészségi állapota

3. 1. Általános egészségi állapot és halálozás

A születéskor várható élettartam 1990. óta férfiaknál 7,9 évvel, nőknél 4,8 évvel növekedett. Ez világviszonylatban a legmagasabbak közé tartozik. A jó egészségi állapotban várható élettartam 70 év. Ez az egészségi állapot önértékelésén alapul, férfiaknál és nőknél gyakorlatilag egyforma.

A férfiak 86%-a, a nők 84%-a jónak vagy nagyon jónak ítéli meg egészségi állapotát. A krónikus egészségi problémákkal küszködők száma a legfiatalabb korcsoporttól a legidősebbig megháromszorozódik. A leggyakoribb panaszok a hát- és keresztcsonti fájdalomok, valamint az általános gyengeség: öt személy közül kettő ebben szenved.

A halálokok statisztikája: Az első két életévben a leggyakoribb halálokok a veleszületett betegségek, 2 és 15 év között a halálokok különbözők, fiataloknál és 16 éven felüli fiatal felnőtteknél a balesetek és az öngyilkosság, 30 év fölötti nőknél és 40 év fölötti férfiaknál a rákos megbetegedések. Az idő előtti halálozás legfőbb oka (70 év alatt) a rák: férfiaknál az elveszített potenciális életek 29%-a, nőknél 45%-a ennek tulajdonítható. Az idő előtti halálozások második legfontosabb okai a balesetek és egyéb erőszakos hatások. A standardizált halálozási ráta 1970. óta felére csökkent. Szív- és érrendszeri megbetegedéseknél csaknem háromnegyedével, rákos megbetegedéseknél csaknem kétötödével csökkent.

[Lásd még: *A halálokok statisztikája Svájcban*, 2013. 21. sz.; 2014. 24. sz.; 2016. 25. sz.; 2019. 2. sz.; 2020. 4. sz.; 2021. 4. sz.]

3. 2. Szív- és érrendszeri megbetegedések és diabétesz

A szív- és érrendszeri megbetegedések a hospitalizáció harmadik leggyakoribb okát és a leggyakoribb halálokot képezik. A szív- és érrendszeri megbetegedések miatti kórházba történő beutalások száma 2002. óta 17%-kal növekedett. Ez elsősorban a népesség növekedésének és elöregedésének tulajdonítható. A halálozások száma azonban ugyanezen időszakban 13%-kal csökkent. 2018-ban 15.047 személy, ezek kétharmada férfi, szenvedett miokardiális infarktust, ennek következtében 2.193 beteg meghalt. 15.815 személy (több mint fele férfi) stroke-ot szenvedett; 2.736 belehalt.

Magas vérnyomás. A magas vérnyomásban szenvedők száma 1992 és 2017 között 14%-ról 18%-ra, a túl magas koleszterinszinttel rendelkezőké 2002 és 2017 között 9%-ról 13%-ra növekedett. 2017-ben a férfiak 5%-a szenvedett diabéteszben (2007: 4%). A nők körében ez az arány ugyanezen időszakban stabil maradt (3%). Az alacsony képzettséggel rendelkezők körében a diabéteszben való megbetegedés kockázata kétszer akkora, mint a felsőfokú végzettséggel rendelkezőknél (8% vs. 4%).

3. 3. Rákos megbetegedések

Minden évben több mint 40.000 új esetet diagnosztizálnak. Hetvenedik életévét megelőzően minden ötödik személy megbetegedik rákban. Az új megbetegedések rátája nők körében lassabban növekedik. Férfiak körében kezdetben növekedett, a legutóbbi vizsgálati periódus kezdete óta ismét csökkent. A leggyakoribb rákos megbetegedés férfiak körében a prosztaták, nők körében a mellrák. Minden évben mintegy 221 (0 és 14 év közötti) gyermek betegedik meg rákban, akik közül nagyjából 23 belehal. Gyermekek körében a leggyakoribb rákos megbetegedések a leukémiák (32%) és a központi idegrendszer daganatai (23%).

3. 4. Mozgásszervi megbetegedések. A mozgásszervi megbetegedések a sérülések mellett a hospitalizáció leggyakoribb okai. Ezek 53%-a a végtagok ízületi megbetegedéseinek (artrózis, artritisz), 24%-a hátfájdalmaknak tulajdonítható. Emiatt gyakran protézis beültetésére kerül sor. 2019-ben 25.695 személy került kórházba csípőprotézis beültetése céljából. Ez 68%-kal több mint 2002-ben volt. Térdízületi protézisek beültetésére ritkábban kerül sor (21.175).

Foglalkozás és alkoholfogyasztás

BMC Public Health (2021; DOI: 10.1186/s12889-021-10208-x)

Kulcsszavak: népegészségügy, szenvedélybetegségek, alkohol, Egyesült Királyság

Forrás Internet-helye:

<https://bmcpublihealth.biomedcentral.com/articles/10.1186/s12889-021-10208-x>

Andrew Thompson (Wolfson Centre for Personalised Medicine, Molecular & Clinical Pharmacology, University of Liverpool, Liverpool, UK; MRC Centre for Drug Safety Science, Molecular & Clinical Pharmacology, University of Liverpool, Liverpool, UK; Liverpool Centre for Alcohol Research, University of Liverpool, Liverpool, UK) és mt. elemzése 100.817 (40 és 69 év közötti) felnőttre terjedt ki, akik 2006 és 2010 között részt vettek a „*UK Biobank*“ vizsgálatban. A résztvevőknek heti vagy havi alkoholfogyasztásukról kellett beszámolniuk és meg kellett nevezniük foglalkozásukat.

A magas alkoholfogyasztás mértékegysége férfiak körében heti több mint 500 ml (400 g), nők körében heti 350 ml (280 g) tiszta alkohol elfogyasztása. Egy üveg (330 ml) sör 13 g, egy pohár bor (125 ml) kb. tíz gramm tiszta alkoholt tartalmaz.

Az erős alkoholfogyasztás főleg az építőipari és más ipari foglalkozások körében elterjedt. Magas az alkoholfogyasztás a vendéglősök és kocsmárosok, vakolók és ipari takarítók körében. Az erős alkoholfogyasztók aránya a lelkészek, geológusok, meteorológusok és orvosok körében a legalacsonyabb.

Az erős alkoholfogyasztás a férfiak körében az ipari foglalkozásoknál, nők körében menedzsereknél és vezető alkalmazottaknál jellemző. Ezzel szemben a magas alkoholfogyasztás férfiaknál a lelkészek, orvosok és várostervezők, nők körében az iskolai titkárnők, biológusok, biokémikusok és fizioterapeuták körében a legalacsonyabb.

Az Egészségügyi Világszervezet ajánlása szerint a Sars-CoV-2-pandémia idején fokozottan csökkenteni kell az alkoholfogyasztást, mert ez árt az immunrendszernek.

Amerikai randomizált klinikai vizsgálat az alkoholfogyasztás csökkentéséről a hajléktalanok körében – Collins SE et al.: Combining behavioral harm-reduction treatment and extended-release naltrexone for people experiencing homelessness and alcohol use disorder in the USA: a randomised clinical trial

Lancet Psychiatry. 2021 Apr;8(4):287-300. doi: [10.1016/S2215-0366\(20\)30489-2](https://doi.org/10.1016/S2215-0366(20)30489-2).

Kulcsszavak: népegészségügy, szociálpolitika, szenvedélybetegségek, alkohol, hajléktalanok, Egyesült Államok

Forrás Internet-helye:

[https://www.thelancet.com/journals/lanpsy/article/PIIS2215-0366\(20\)30489-2/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lanpsy/article/PIIS2215-0366(20)30489-2/fulltext)

Stefan G. Kertesz (Birmingham Veterans Affairs Medical Center, Birmingham, AL 35233, USA ; Department of Medicine, University of Alabama at Birmingham School of Medicine, Birmingham, AL, USA) kommentárja:

[https://www.thelancet.com/journals/lanpsy/article/PIIS2215-0366\(21\)00035-3/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lanpsy/article/PIIS2215-0366(21)00035-3/fulltext)

Prof Susan Collins (Department of Psychology, Washington State University, Spokane, WA 99202, USA) és mt. tanulmánya szerint a hajléktalanok alkoholfogyasztásának csökkentésére alkalmasabb egy kombinált pszichológiai-farmakológiai beavatkozás, amely az absztinencia helyett az alkoholfogyasztás csökkentését veszi célba. A hajléktalanokkal kapcsolatban mind az Egyesült Államokban, mind Európában a kábítószerfogyasztás problematikája sokkal súlyosabban esik a latban, mint az alkoholé, jóllehet a prevalencia kábítószerknél 24%, alkoholnál 38%. Ebben a populációban az absztinenciabázisú programok szinte fel sem merülnek.

A randomizált klinikai vizsgálatra Seattle három közösségi szolgálatánál került sor, 308 (21 és 65 év közötti) hajléktalan személy bevonásával, akik a DSM-5 (*Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, Fifth Edition – DSM-5*) szerint alkoholfüggők voltak. Az alanyok

- öt alkalommal részesültek az alkoholfogyasztás csökkentését célzó pszichológiai beavatkozásban (*Harm Reduction Treatment for Alcohol – HaRT-A*), plusz a nulladik, a negyedik és a nyolcadik héten lassú kioldódású 380 mg-os Naltrexon intramuszkuláris injekciót kaptak,
- továbbá ugyancsak HaRT-A-ban, placebo injekcióval,
- kizárólagosan HaRT-A-ban, vagy,
- a közösségi szolgálat szokásos támogatásában részesültek (kontrollcsoport).

A vizsgálat elsősorban a maximális alkoholfogyasztásra és a fogyasztás gyakoriságára, valamint az alkohollal összefüggő károkra, az fizikai és lelki életminőségre irányult, amit különböző kérdőívekkel mértek.

Finanszírozás: *National Institute on Alcohol Abuse and Alcoholism.*

***PURE táplálkozástudományi vizsgálat:
glikémiás index és kardiovaszkuláris kockázat***

New England Journal of Medicine, 2021 Feb 24. doi: 10.1056/NEJMoa2007123

Kulcsszavak: népegészségügy, egészséges táplálkozás, nemzetközi

Forrás Internet-helye: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/33626252/> ;
<https://www.nejm.org/doi/10.1056/NEJMoa2007123>

PURE: Prospective Urban Rural Epidemiology Study

Prof. Dr. David Jenkins (Department of Nutritional Sciences and Medicine, Temerty Faculty of Medicine, University of Toronto (D.J.A.J.); Li Ka Shing Knowledge Institute, St. Michael's Hospital Toronto (D.J.A.J., K.S.), Toronto) és mt. tanulmánya szerint minél magasabb a táplálék glikémiás indexe, annál magasabb a kardiológiai események és a halálozás kockázata.

A vizsgálat húsz országra terjedt ki, amelyek többségében az egy főre eső jövedelem közepes vagy alacsony. A szerzők hét táplálékcsoportot képeztek, amelyekhez egy átlagos indexértéket rendeltek. A csoportosítás az öt kontinens jellemző táplálkozási szokásait és jellemző élelmiszereit is figyelembe vette.

A felmérésben 137.851 személy vett részt. Az alanyok életkora 35 és 70 év között volt. 9,5 év elteltével follow-up-ra került sor. 8.252 résztvevő legalább egy alkalommal szívinfarktust, stroke-ot, vagy szívleállást szenvedett. A megfigyelés időszakában összesen 8.780 haláleset következett be, amelyek közül 3.229-nek kardiovaszkuláris okai voltak. A szerzők kizárták az elemzésből a baleset miatti halálozásokat, mivel ezeknél a táplálkozással való összefüggés nem volt feltételezhető.

A résztvevőket az általuk fogyasztott táplálék glikémiás indexe szerint öt egyforma csoportra osztották. A kockázatszámítás alapja a legkisebb index-kvintilis volt. A legfelső kvintilishoz tartozók kardiovaszkuláris vagy halálozási kockázata 25%-kal magasabb volt.

A glikémiás index és a kardiovaszkuláris események, ill. a halálozás közötti összefüggés a túlsúlyos résztvevők csoportjánál szignifikánsan magasabb volt, mint a normális vagy alacsony testsúlyúakénál. A legmagasabb indexértéket mutató alanyoknál a kockázat 38%-kal magasabb volt.

Profi sportolók enyhe lefolyású COVID-19 utáni kardiológiai kockázata
JAMA Cardiology (2021; DOI: 10.1001/jamacardio.2021.0565)

Kulcsszavak: koronavírus, COVID-19, komorbiditás, kardiológiai kockázat, Egyesült Államok

Forrás Internet-helye:

<https://jamanetwork.com/journals/jamacardiology/fullarticle/2777308> ;
<https://www.cuimc.columbia.edu/news/professional-athletes-heart-risk-after-mild-covid-19-very-low-finds-study>

David Engel, (Columbia University Vagelos College of Physicians and Surgeons) és mt. vizsgálatára a COVID-19 első hullámát követően hat nagy amerikai sportszövetség és az *American College of Cardiology* közötti együttműködésben került sor.

Az *American College of Cardiology* azt ajánlotta a profi sportolóknak, akiknek a SARS-CoV-2 tesztje pozitív volt, hogy mielőtt ismét edzeni vagy versenyezni kezdenének, vessék alá magukat kardiológiai vizsgálatnak.

A szűrésben részt vett a *Major League Soccer*, a *Major League Baseball*, a *National Hockey League*, a *National Football League*, valamint mindkét *National Basketball Association*. Az első hullám során 789 profi sportoló tesztje lett pozitív, de csak 60%-uk vette észre a fertőzést. A fertőzés több esetben csak az első antitest tesztnél tűnt fel.

A kutatók hat atlétánál magas troponin-értéket találtak, tíznél az EKG nem volt rendben, húsznál pedig a szív visszhanggal adódtak problémák. Harminc atléta számára további teszteket rendeltek el, amelyek közül 27 CMR volt. A gyanú csak öt atlétánál igazolódott be: háromnál miokarditiszre, kettőnél perikarditiszre utaló tüneteket találtak. Mind az ötöt eltiltották a versenyeken való részvételtől. A többi 25 tovább tréningezhetett.

A kardiológusok sokkal rosszabb eredményekre számítottak. Az első vizsgálatok szerint a súlyos COVID-19 miatt kórházba utalt betegek 20%-ánál szívkárosodás következik be. Az, hogy profi sportolóknál ez ritkábban történik meg, annak tulajdonítható, hogy a fertőzések többsége aszimptomatikus volt, továbbá hogy a sportolók jobb fizikai kondícióban vannak, mint más betegek.

Marcelo Queiroga, új brazil egészségügyi miniszter

Forrás Internet-helye: https://en.wikipedia.org/wiki/Marcelo_Queiroga

Marcelo Antônio Cartaxo Queiroga Lopes (Sz. João Pessoa, 1963. december 1.) brazil kardiológus.

Orvostudományi tanulmányok: *Universidade Federal da Paraíba (UFPB) (1988).*

Rezidens: *Hospital Adventista Silvestre (1991); Hospital Beneficência Portuguesa (1993).* 2010: doktorátus bioetikából (*Universidade do Porto*).

Jelenleg a *Hospital Alberto Urquiza Wanderley* hemodinamikai és intervencionális kardiológiai osztályának vezetője, és a *Hospital Metropolitano Dom José Maria Pires* intervencionális kardiológusa. (Paraíba állam).

2012-2013: a *Brazilian Society of Hemodynamics and Interventional Cardiology* igazgatója.

Paraíba állam regionális egészségügyi tanácsának tagja.

A Brazil Kardiológiai Társaság elnöke.

2021. március 16. Brazília egészségügyi minisztere. A pandémia kezdete óta ő a negyedik egészségügyi miniszter. Elődje, Eduardo Pazuello tábornok nem rendelkezett egészségügyi ismeretekkel. [Lásd: 2020. 12. sz.]

Brazíliában az oltási kampány 2021 januárjában kezdődött. A 210 millió lakossal rendelkező országban az igazoltan fertőzöttek száma 11.519.609, a haláleseteké meghaladta a 300.000-et. 2021 március első hetében egy nap alatt több mint 2.000 haláleset következett be.

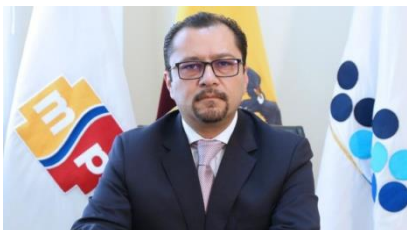
Jair Bolsonaro elnök, aki kezdettől fogva lebecsülte a járványt, még mindig oltásszkeptikus és mindaddig nem közölte, hogy hajlandó lenne az oltakozásra. Ezzel szemben a 75 éves Luiz Inácio Lula da Silva ex-elnök megkapta az oltást.

Bolsonaro elnök március végén hat miniszterét menesztette.

Mauro Falconi, új ecuadori egészségügyi miniszter

Forrás Internet-helye: <https://www.primicias.ec/noticias/sociedad/mauro-antonio-falconi-ministro-salud/> ; <https://www.barrons.com/news/ecuador-health-minister-quits-after-19-days-on-the-job-01616219104?tesla=y>

Mauro Antonio Falconí García (Sz. Riobamba, 1976.), ecuadori orvos.

Orvostudományi tanulmányok: *Universidad Central del Ecuador (UCE).*

Posztgraduális képzés: sürgősségi orvostan és katasztrófavédelem.

Első munkahelyei: *Dirección de Salud Municipal de Santo Domingo; Junta Provincial de la Cruz Roja Ecuatoriana de Santo Domingo.*

2019: Az *Atención Prehospitalaria y Unidades Móviles del IESS* nemzeti koordinátora. E minőségében az első vonalban szolgált a COVID-19 leküzdéséért.

2020 július: az *Agencia Nacional de Regulación, Control y Vigilancia Sanitaria (Arcsa)* ügyvezető igazgatója.

2021. március 21. Ecuador egészségügyi minisztere.

Elődje, Rodolfo Farfán sebész, mindössze 19 napig volt hivatalban, mivel az oltásoknál történt kivételezések miatt ügyészségi vizsgálat indult. Farfán elődje, Juan Carlos Zevallos pedig február végén azt követően távozott tisztségéből, hogy vizsgálat indult ellene egy oltási művelet miatt, amelyet abban az időkben otthonában végeztek, ahol 87 éves édesanyja is él.

Lenín Moreno ecuadori elnök és felesége, valamint több, az államfőnek orvosi ellátást nyújtó ember már megkapta a védőoltást.

A koronavírus elleni vakcinák elosztásánál tapasztalt protekció vádja több dél-amerikai országban, többek között Ecuadorban, Peruban és Argentínában is politikai zűrzavart okozott.

ELŐJEGYZÉSI LISTA:

Globális egészségügy

- Globális jelentés az időskorúak diszkriminációjáról
- Pandémia és természetvédelem
- Összefüggés az erdőirtások és zoonózisok között

Koronavírus

- COVID-19-hírek a világ tizenöt országából
- COVID-19-vakcinákra fordított kutatás-fejlesztési beruházások
- Életképek: Az ápolónő szemszöge. „És maga hogy van, nővérke?”

Egészségügy

- A svájci egészségügy zsebkönyve – *Gesundheit – Taschenstatistik 2020* (3-5. rész): 3. A lakosság egészségi állapota; 4. Egészségügyi rendszer; 5. Költségek és finanszírozás

Kórházügy

- *Krankenhaus-Report 2021 (WIdO)* (1-3. rész)
- Panaszkezelés a németországi kórházakban 2018-ban (DKI)
- Elaggott időskorúak kórházi fekvőbeteg ellátása utolsó életévükben Svájcban

Egészséggazdaság

- Szakértői jelentés az egészségügyi ellátási központokról szóló jogszabályok továbbfejlesztéséről (1-3. rész): 1. Összefoglalás, 2. A pénzügyi befektetők szerepe; 3. Egészséggazdasági vonatkozások
- Jelentés az egészségügyi ellátási központok gazdasági helyzetéről Németországban 2017-ben

Digitalizáció

- A Bundestag elfogadta a digitális ellátásokról szóló törvényt
- Digitalizáció az egészségügyben – *Continentale Study 2019*
- A digitális kórház (DKI)
- Az információtechnológiai biztonság a kórházakban (DKG)
- A személyi állomány és a digitalizáció helyzete a német kórházakban (*MLP Gesundheitsreport 2019*)
- Együttes döntéshozatal a digitalizáció alkalmazásáról az idősápolás területén (IAT)
- eHealth az ambuláns alapellátás területén Svájcban

Ápolás

- Munkahelyi együttes döntéshozatal a bentlakásos intézményi ápolás digitalizációja vonatkozásában (IAT)

Hivatásrend

- Az egészségügyi személyzet helyzete Svájcban 2018-ban
- Az autonómia hét tézise az egészségügyben

Társadalombiztosítás

- A betegbiztosítási díjak indexe Svájcban 2020-ban

Emberi erőforrás

- Felmérés a munkaerő helyzetéről az orvostechika területén (DKI)

Minőségügy

- Ajánlások az egészségügyi regiszterek továbbfejlesztésére Svájcban

Népegészségügy

- *European Health Interview Survey (EHIS) 2019*
- *International Health Policy Survey 2019 (Commonwealth Fund)*
- A sporttevékenység szerepe az elesés megelőzésére az időskorúak körében
- Születéskor várható élettartam és egészségi állapot Svájcban

Lelki egészség

- Depresszió-Barométer 2021
- Metaanalízis a depresszióban szenvedő demens betegek kezeléséről

A svájci lakosság egészségfelmérése

- A svájci lakosság egészségfelmérése 2017: Túlsúlyosság és elhízottság
- A svájci lakosság egészségfelmérése 1992-2017. A terhességmegelőzés helyzete

Üvegseb

- Jelentés az orvosi honoráriumok helyzetéről Németországban 2019 első félévében
- A betegpénztári főnökök keresete Németországban 2020-ban
- Jelentés a keresetekről 2021-ben – *StepStone Gehaltsreport 2021*

Cannabis

- *Cannabis-Report 2020*
- New York államban legalizálták a marihuánát

Rövidhírek (aleatorikusan):

- Praxishírek (*Arzt & Wirtschaft*)
- Gyógyszerpiaci rövidhírek (*Pharmazeutische Zeitung, Deutsche Apotheker Zeitung*)
- Népegészségügyi rövidhírek (*Robert-Koch-Institut*)